

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 2 frt 60 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felolós szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Dr. Bartók György.

A Szász Domokos erdélyi ref. püspök elhunytával megüresedett püspöki széket a múlt hó közepén töltötték be s az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlése dr. *Bartók* György egyházkerületi főjegyzőt emelte nagy szótöbbséggel ezen diszes egyházi méltóságra. E választással az erdélyi egyházmegyében visszaállított a régi rend, a mely mellett az egyházi viszálykodások és torzsalkodások legtöbb valószínűség szerint meg fognak szünni. Az elhunyt püspök Szász Domokos olyan rendszert képviselt a körülötte csoportosult táborral élén, mely az erdélyi egyházkerület régi fényét visszaállítani óhajtó hívek nagy részének nem talált tettségére; lapunk is szellőztette ezt a kérdést annak idején, nem térünk tehát ki most erre annál inkább, mert a „halottakról csak jót, de nem rosszat“.

Elvégre is a rendszer megváltozott s az új erdélyi püspök személye, multja elég biztosíték arra, hogy az ő főpásztorsága alatt az egyház erősödjék, gyarapodjék. Az erdélyi református egyházkerület története egy az erdélyi magyarság történetével s az új püspök programjában a hit mellett „oltárt óhajtott emelni a nemzeti eszményeknek“, fogadja, hogy e céloknak szenteli szívét, agyát, testét és egész lelkét.

Dr. Bartók György Málnáson, Háromszék vármegyében 1845 április 23-án született. Nagyenyeden a Bethlen-főiskolában 1867-ben kitűnően tette le az érettségi vizsgát. Ugyanitt végezte a jogi és teológiai tanfolyamokat s 1871-ben kiüntetéssel tette le a papi vizsgát. 1872. év őszén Tübingába ment egyetemi tanulmányai

fejlesztésére. 1874-ben visszatérve hazájába, néhai Nagy Péter ev. ref. püspök maga mellé választá titkárrul, egyuttal a kolozsvári ev. ref. gimnáziumban segédtanár, a Ferencz József tudományegyetemen pedig magántanár lett. 1876 április 23-án a nagyenyedi ev. ref. egyházközség ritka lelkesedéssel papjává választotta, hol mint lelkész és mint író, ugy fényes szónoklataival, mint erőteljes tollával szolgálta vallása, egyháza és nemzete nagy érdekeit. Védte a megtámadott Bethlen-kollégium teológiáját, fejlesztette városa közoktatását, résztvett minden nemes társadalmi mozgalomban, a hol a közjónak szolgálni lehetett.

Dr. Bartók György.

1892. február 4-én a szászvárosi ev. ref. egyházközség választotta papjául, de midőn a feledhetetlen emlékű dr. Kovács Ödön elhaltával, mondhatni, árvaságra jutott a Bethlen-főiskola teológiája, kész volt egy évig otthagyni kényelmes papi állását, csak hogy az ifju lelkészek nevelése s oktatása nehéz gondjait igazi hűséggel és szeretettel magára vállalhassa. 1898-ban egyházkerületi főjegyzővé

választották s ezzel a püspök utáni első egyházi állásba jutott. Bartók György irodalmilag is tevékeny munkás. Érdekesebb művei: Lessing mint teológus, 1872. B. dola püspök életrajza, 1877. Az erkölcsi élet legfőbb kérdései, 1879. Népiskoláink és a vallásos nevelés, 1885. Bibliaismertetés (mely már második kiadást ért), 1895. Bibliai elbeszélések, 1896. Töredékek a szászvárosi ev. ref. egyház történetéből. Azonkívül 1876-ban megindította az „Egyházi és Iskolai Szemle“ című lapot.

Szószerk és politika.

A kuriai biráskodásról szóló törvényjavaslat életbeléptetésével a választási ügyekben a m. kir. Kuria lesz az ítélő bíró. Ennek a törvényjavaslatnak a tárgyalásával most foglalkozik az országgyűlés. Meglehetősen szigorú paragrafusok vannak ebben a törvényjavaslatban, a melyek azt célozzák, hogy a választásoknál mindenemű visszaélésnek eleje vétessék, vagy ha visszaélés történik, ezt a törvény megtorolja. Legkeményebb s ennél fogva a leghevesebb vitára adott okot az ugynevezett *szószerk-paragrafus*.

Ez a paragrafus arról intézkedik, hogy a papok a szószerket s a vallás szentélyeit politikai célok elérésére ne használhassák fel. Ha a lelkész a szentegyházban, vagy vallási jellegű gyülekezetben a hívek politikai meggyőzésére hatni igyekszik s ezzel a választások eredményét befolyásolja, akkor a büntetőtörvénykönyvbe ütköző cselekményt követ el.

A képviselők egy része és különösen a néppártbeliek keserű támadást intéztek ez ellen a paragrafus ellen. Sértést látnak benne a papi tekintély ellen, mely nem tűri meg azt, hogy a lelkészek hivatásbeli ténykedései állandóan világi felügyelet alatt álljanak. A gondolat és szólás szabadság megszorítását látják benne, de különösen az sérti lelkészeinket, hogy a paragrafus ellen vétők nem csak pénzbírsággal, de elzárattással is büntethetők lennének. Ez a büntetés a papnak állásáról való eltávolítását vonja maga után, már pedig ehhez csak az egyházi hatóságnak van joga.

Csakugyan úgy látszik első pillanatra, mintha ezek a sérelmek fennállának, közelebbről nézve azonban a dolgot, ezek a sérelmek nem olyan komolyak. Szomorú tapasztalatunk van a múltból, hogy a vallás örve alatt politikai izgatások történtek, hogy a legfönségesebb szék, a szószerk, pártpolitikai hirdetések színhelyévé vált. Ezt csakugyan nem lehet helyeselnünk két okból sem. Először azért nem, mert a választások tisztasága megköveteli, hogy minden egyénnek szabadon érvényesüljön a saját politikai meggyőződése, hogy ezt a meggyőződését a hitszent eszközeivel ne háborgassák. De a földolog mégis az, hogy a szószerk maradjon meg a maga megközelíthetetlen tisztaságában, ahhoz a földi szenvedélyek sara ne tapadhasson. A pap, mint ember, a társadalmi érintkezésben, a templomon kívül épp oly szabadon érvényesítheti politikai meggyőződését mint bárki más, egyéni befolyását ezután is szabadon gyakorolhatja. Hanem ha a szentegyházba lép, akkor hagyja küszöbön kívül a politikát, akkor legyen Istennek avatott szolgálója s a hit fenséges birodalmába ne vigyen be földi szenvedélyeket. Mert a vallás tekintélyét

éppen az rontja meg a legjobban, ha a nép látja, hogy az ő lelki vezetője a maga szép és tiszteletet követelő hivatásába belekeveri a politikai célok szolgálatát is, a hit megtámadhatlan szavai között hirdeti az ő egyéni politikai meggyőződését is, a mely épp oly gyarló lehet, mint a másé, a melyet bizalmatlansággal vagy ellenszenvvel lehet illetni.

Ilyen feltámadó indulatok zavarják a lélek vallásbeli nyugalomát, rontják az egyház tekintélyét. Mi tehát éppen a vallásbeli nyugalomnak s az egyház tekintélyének megőrzése érdekében tartjuk szükségesnek, hogy a szószerk ne válhasson a politikai tanok tanszékévé.

Derék lelkészeink hazafiasságáról lelkünkben meg vagyunk győződve, erről fényes bizonysgot szolgáltatnak a történelem lapjai is. Gyakorolja a pap hazafias kötelességeit mint magánember, senkivel össze nem ütközik. De a mint a szószerkre lép, nem szabad megzavarni semmi másnak azt az áldott hivatását, hogy a Megváltó tanaival a létküzdelemben kifáradt ember lelki világát megnyugtassa s felemelje messze minden földi szenvedélytől, a hit magasztos világába.

Népbiztosítás.

Hazánk népe tökeszegény, mert évi jövedelme csekély, mint ahogy csekély a föld jövedelme és az is bizonytalan. A bizonytalan jövedelmű nép pedig nemesak hogy vagyoniilag nem erősödhetik meg, hanem még a nyomor ellen sincs megvédve. És a nyomor, a kenyérgond nagy kísértő; képes megingatni a népben az állami intézmények s a társadalom igazságosságába vetett hitét, de megingatja még a hazafias érzületet is.

Ezért nagy és hazafias feladat a *nép jólétének* emelése, a mi végből szükséges, hogy a nép helyzetét javítsuk, igyekezzünk állandó kereseti forrásokhoz juttatni s védjük meg a vagyoni bizonytalanságtól. Ennek a védelemnek egy igen hatásos eszköze a *népbiztosítás*, melynek főczélja: apró heti fillérekben tőkegyűjtéshez segíteni a népet s ezáltal a nép nagy rétegeibe pár év alatt vagyont bevinni.

A népbiztosítás Angliában és Németországban óriási sikereket mutat fel. Angliában az ugynevezett „Prudential”-ban több mint 16 millió munkásember van egy meghatározott időre biztosítva. Ezeknek biztosított összege mintegy kétezer millió forintot tesz ki. Ez az óriási összeg egy bizonyos idő (a biztosítási idő) lejártá után az angol nép birtokába jut. Németországban is több millió munkásember élete van biztosítva körülbelül 500 millió forint erejéig.

Magyarországon az életbiztosítás meglehetősen el van hanyagolva és a mi nevezetes, majdnem kizárólag idegen részvénytársaságok foglalkoznak életbiztosítással. A biztosított összeg 370 millió forint;

egy év alatt ezek a társulatok biztosítási díjak címén 15 millió forintot szednek be, a mely óriási összeg a külföldi részvényesek zsebébe vándorol. Micsoda elképzelhetlen nagy nyereség volna az, ha ez az óriási összeg itthon maradna, vagyonává válhatna a népnek s hozzájárulhatna a népjólét emeléséhez.

Ebből a gondolatból indulnak ki agráriusaink. A gazdák országos egyesülete azzal a tervvel foglalkozik, hogy a népbiztosítást országosan szervezze, még pedig szövetségi alapon, magyar pénzzel. Főként a cselédbiztosításra s az aggkor esetére való ellátási biztosításra fektetnének súlyt, de e mellett a legelőnyösebb feltételek mellett bármely határidőre a legszerényebb sorsu munkásember is biztosíthatna megtakarított fillérei befizetése révén egy kis vagyont, a mely munkaképtelensége esetén a nyomortól megvédi, vagy hátrahagyott családjának létalapot teremt.

Foglalkozni fogunk e nemes és igazán emberies terv kivitelének minden részletével, mely hogy mielőbb megvalósuljon, azt a magyar nép érdekében igazán szívünkben óhajtjuk.

Országgyűlés.

A kuriai bíráskodás.

Mult hét folyamán hozzálátott a képviselőház a kuriai bíráskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalásához. Célját ennek a törvényjavaslatnak már lapunk mult számában ismertettük. A képviselőház most a törvénynek azokat a szakaszait tárgyalta, a melyek a választási visszaélésekre nézve bizonyos büntetéseket állapítanak meg; röviden szólva, körülírják mi szabad és mi nem szabad. A Kuria ezeknek az itt megállapítandó paragrafusoknak az alapján fog ítélni. A vita meglehetősen élénk volt s különösen a papok politikai befolyását korlátozó szakaszok adtak heves vitára alkalmat, a melyben első sorban a néppárt vezetői vettek élénken részt. Sok figyelemreméltó aggályt soroltak fel ennél a szakasznál, *Szell* Kálmán azonban igyekezett megnyugtatni az aggódókat, hogy a szakasznál nagy szükség és jó szándék vezérelte a kormányt; a szakasz szükségessége mellett szólalt fel a nemzeti párt részéről *Horánszky* Nándor is.

Rövid foglalóját a tárgyalásnak alább adjuk:

A képviselőház április hó 27-én kezdte tárgyalni és általánosságban el is fogadta a részletes tárgyalás alapjául a m. kir. kuriának a képviselőválasztási ügyekben való bíráskodásáról szóló törvényjavaslatot, melyet *Szivák* Imre, az igazságügyi bizottság előadója ismertetett általános és nagy figyelem közepette.

Az első szónok, a ki a javaslatához szolt, *Molnár* János, a néppárt elnöke volt, a ki a javaslatnak ugynevezett „szószéki-paragrafusa“ ellen kelt ki élesen. Ez a paragrafus az, a mely heves, elke-

seredett vitát idézett elő különösen a néppárt részéről. A paragrafus ugyanis büntetendőnek mondja ki: a „vallás szertartásainak végzésére rendelt helyiségben vagy vallásos jellegű gyűlekezeten tett és a választás eredményének befolyásolását célzó nyilatkozatot“. A paragrafus célja az, hogy a lelkészek a szószékről ne politizáljanak, sokan azonban a szószabadság sértő megszorítását látják benne. *Molnár* igen hatásosan hivatkozott arra, hogy a magyar katólikus papok a szabadságharez alatt a szószékről hirdették a hazafiságot s ezért börtönt és vértanuhalált szenvedtek.

Mohay Sándor helyeslések között hosszabb beszéd kapcsán kifejtette, hogy a javaslatot annál is inkább elfogadja, mert bár ő a képviselőház fenségét minden tekintetben fönn kívánja tartani, de ez a javaslat még a látszólagos ellentéteket is szerencsésen át-hidalja.

Öt perez szünet után az ősz *Madarász* József állott fel a szólásra. Az öreg kurucznak a javaslat még általánosságban sem kell. Beszéde végén mint az elmúlt időknek prófétája figyelmezteti képviselőtársait, hogy ne vásároljanak mandátumokat és ne adják el magukat senkinek, a mely intelem természetesen a t. Házban, az új rendszer keretében zajos helyesléssel találkozott.

Ezután *Plósz* Sándor igazságügyminiszter fejtette ki, hogy a választások érvénytelensége jellegének megítélésére a kir. kuria, ez a független bíróság a legalkalmasabb forum. *Molnár* Jánossal szemben hangoztatta az ugynevezett „szószéki“ szakasz fentartásának szükségességét, mely szerinte nem akadályozza meg a lelkészek szabad politikai véleménynyilvánítását. A javaslatot általánosságban elfogadásra ajánlja, mire az elnök feltéve a kérdést, azt hat képviselő kivételével az egész képviselőház megszavazta.

A részletes tárgyalás során zajos helyeslést keltett *Horánszky* Nándor beszéde, a ki fegyveres erőnek a választásoknál való mikénti felhasználását magyarázva kifejtette, hogy ennek megítélését a javaslat a bíróságra bizza, a miben meg lehet és meg kell nyugodnunk. Élénk éljenzés közt jelentette ki *Szell* Kálmán miniszterelnök is e tárgyban, hogy a javaslat világos értelme, miszerint katonát, rendőrt vagy esendőrt nem szabad igénybe venni a célból, hogy az valamely választót jogában megakadályozzon.

Endrey Gyula nem tartja összeegyeztethetőnek a választások tisztaságával, hogy a választók fuvar-díjban részesüljenek. Ugyanez értelemben szólalt fel *Veszter* Imre is.

Szell Kálmán miniszterelnök, helyeslések között fejtette ki, hogy a javaslat nagy lépés a választások teljes tisztaságának eléréséhez. A közszellem fogja ellenőrizni, hogy a fuvar- és élelmezési összegek vesztégtési célokra ne fordítottassanak s ez fogja megtisztítani a választásokat s azért azt kell felébrésztetni — jelentette ki a kormányelnök általános

t'eszés közt. Az ugynevezett szószer szakasznál ismét heves vita fejlődött ki. A néppárt esatavonalba állott s kimerítően érvelt a mellett, hogy ez a szakasz durva megbántása a lelkeszségnek. Eközben egy sajnálatos esemény is történt.

Olay Lajosnak szónoklata közben durva megjegyzést tett Meszlény Pál, mire őt Olay párbajra hívatta ki. A kardpárbajban Meszlény jelentékeny sebet kapott a homlokára, Olay sértetlen maradt.

A szószer-szakasz még hosszabb vitára adott okot, a melynek magvát lapunk vezető cikkében találja az olvasó. A vitát folytatják.

A pálinka.

A nyomoruság és bűn, mely a társadalmakban mutatkozik, legalább felében annak róható föl, hogy az emberek sokat isznak, de persze nem vizet. Ezt a bűnös hajlandóságukat sajnós maga a kormány sem törekedett eddig apasztani. Persze meg is van a látatja. A büntevők, örültek és tönkrejutottak száma szaporodik. A fiatal nemzedék, a mint azt a katonai sorozás eredménye mutatja, gyöngül és pusztul, a pálinkás boltok azonban virágoznak. De gondoljuk csak el, milyen állapotba jut az az egyén is, ki nem ugyan pálinkát, hanem Engel-féle bort élvez éveken át?

Nem mérgeződik-e meg lassanként?

Most azonban nem esupán a borhamisítókra kezd reá járnai a rud. Nem esupán a milliomos borpancsolók csukhatják be a boltot, kezdenek a pálinkamérők is elégedetlenkedni. Annyi sok év jó és biztos aratása után reájuk fér egy kis aggodalom is.

A nagyváradi és biharmegyei kiskereskedők társulata a pénzügyi miniszterhez fordul orvoslásért. Magukra nézve a szatócsok főleg azt tartják sérelmesnek, hogy az új italmérési törvényjavaslat többek közt oly intézkedést tartalmaz, mely szerintük a legnagyobb mértékben alkalmas arra, hogy a szatócsokat attól a jövedelemtől megfoszssa, amelylyel ma bírnak.

Az új javaslat elrendeli, hogy a szatócsok a legközönségesebb pálinkát egyáltalán nem, a finomabb szeszes italokat pedig csakis poharazás és utczán való kimerés útján árusíthatják. Ha ez a javaslat törvénynyé válik, -- mondják a kérelmezők -- akkor Magyarország összes szatócsai bezárhatják üzletüket, mert ugyan melyik szatócs-üzlet élhet meg gabonapálinka kimerhetése nélkül; a többi cikk mellé ez úgy szükséges, mint a hogy nem lehet elképzelni üzletet helyiség nélkül; a finom italokért pedig a közönség nem jön a szatócsokhoz: „a mi közönségünknek nem kell likör, sem konyak, az ha nem kap pálinkát, megy oda, ahol kap és akkor ott szerzi be egyéb bevásárlásait is.“

Igy beszélnek a szatócsok. Mi pedig azt hisszük, hogy a tervezett intézkedés okvetlenül föntartandó, mert a nép erkölcsi előnye kívánja. Ha kevesebb helyen lehet italt kapni, kevesebben és kevesebbet fognak inni. Ez nem föltevés, hanem olyan tapasztalat, a melyet külföldön már régen igaznak ismertek el.

Érdekes itt felemlíteni, hogy most az angolok győzelmes hadjáratot folytatnak Afrika belsejében és ez nem kis dolog azért, mert európaiakból álló nagyobb számú sereget harcra képes állapotban bevinni Afrikának e távol vidékére olyan földadat, a mivel idáig jóformán senki sem birkózott meg. Másképp ezt nem is bírták volna ma sem elérni, de igen nagy gondot fordítottak a katonák egészségére és azon káros hatások ellensúlyozására, a melyek a katonák erejét csökkentették, ellenálló képességét apaszthatták volna. E munka közben érdekes eredményekre jutottak. Így például próbát tettek arra nézve, vajjon a szeszes italok milyen hatással vannak a katonákra, főleg pedig a mitől háboruban ugyszólván a legtöbb függ, a menetképességükre.

Az egyik ezrednek nem adtak semmiféle szeszes italt, a másiknak megengedték, hogy sört ihasson, végül a harmadik még azt a ritka élvezetet is megengedte magának, hogy az angolok kedvelt rozspálinkáját, a *whiskyt* fogyaszthatta. Az eredmény a következő volt: a whiskyt ivó ezred az első napon gyorsabban ment és többet bírt, mint a másik kettő. Később azonban a katonák ereje hanyatlott s megelőzte őket az az ezred, a mely csak sörrre volt szorítva. A győzelmes azonban a harmadik lett, a melynek nem volt módjában szeszt fogyasztani, úgy, hogy a harmadik-negyedik napon menetképesség tekintetében a többiek e mögött határozottan elmaradtak.

Ugy látszik tehát igazuk van azoknak, a kik azt állítják, hogy a szeszes italok nem adnak új erőt, hanem csak a meglevőt korbácsolják föl, de a gyors föllobbanás nyomában ott van a visszahatás, az erők hanyatlása és esekélyebb munkaképesség. Ez nem csak a testi erők, hanem a szellemiek és erkölcsiek tekintetében is így van.

Ezen a példán is okulva, reméljük tehát, hogy a pénzügyminiszter a szatócsok kérelmének nem tesz eleget, ellenben arra fog törekedni, hogy a pálinkaivást mind szűkebb mértékek közé szorítsa.

Kitüntetett munkások.

Csongrádmegyében szép ünnepség fog lejátszódni mostanában. Nyolcz derék, iparkodó, tisztos földmives munkást, a kik huzamos ideig egy és ugyanazon gazdánál teljesítettek szolgálatot, egyenkint 50—50 frt pénzjutalommal és elismerő oklevéllel tüntettek ki. Vadnay Andor főispán ajánlotta kitüntetésre a derék munkásokat s Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter készséggel adta meg a munkának a maga megillető jutalmát és elismerését. Legközelebb átadja nekik a pénzt és a dicsérő irást is maga a főispán. Szép ünnep lesz az. A munka dicsősége fogja bearanyozni.

Örök emléke lesz a nyerendő kitüntetés a szegény földmivesnek is és ha unokája megtanul olvasni, kibetűzheti, hogy a hiven, tisztességesen

teljesített szolgálatért milyen dicséret érte a nagyapát.

Mi pedig üdvözljük ezt a nyolez derék munkásembert. Ide iktatjuk a neveiket is. Megérdemlik, hogy nyomtatás alá kerüljenek.

Nagy Márton, Varga Sándor (Szentés), Kalmár Mihály, Kiss László (Csongrád), Gábor János, Bogányi János (Sövényháza), Máriás Ferencz, Zsótér József (Mindszent).

MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőink, kiknek előfizetése április hó végével lejárt és akiknek a mai számhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük, hogy annak felhasználásával az előfizetésüket mielőbb ujítsák meg, mert ezek a t. előfizetők ezen a számon kívül már csak egyet kapnak.

Jótevény püspök. Meszlényi Gyula, szatmári megyéspüspök, eddigi jótevény adományain kívül most a következő adományokat tette: lelkészek fizetésének javítására 5404 frtot, tanítók fizetésére és fizetési pótlékára 2548 frtot, templomok javítására, építésére és felszerelésére 3550 frt, iskolák építésére, továbbá tanulók segélyezésére 2570 frt 49 krt, jótevény intézeteknek és egyesületeknek 2861 frtot, kegyeletos czélokra 3063 forintot, irodalmi czélokra 1181 forintot.

Két magyar vértanu emléke. Vasárnap volt kétszázhuszonnyolezadik évfordulója annak, hogy Bécsujhelyen vértanuságot szenvedett Zrínyi Péter gróf horvát bán, és sógora, Frangepán Ferencz. A szomorú évforduló alkalmával Horvátország legtöbb városában, Zágrábban, Károlyvárosban, Varasdon, Vukováron, Gradiskában, Fiumében a ferenczrendiek templomaiban gyászistentiszteletet tartottak a két vértanu emlékezetére, Susákon, a hol a Frangepán-kastély áll, különös fényvel ünnepelték a gyásznapot. A bécsi horvát ifjuság tán gyászistentiszteletet rendez Zrínyi és Frangepán emlékezetére. A gyászistentisztelet után a horvát ifjuság kirándul Bécsujhelyre és koszorut helyez a két magyar vértanu sírjára.

Németh püspök kitüntetése. Németh József címzetes püspököt, esanádi nagyprépostot püspöki jubileuma alkalmából a király a vaskorona-rend másodosztályu keresztjével tüntette ki. Wlassics kultuszminiszter és Dessewffy esanádi püspök táviratilag üdvözölte a kitüntetett püspököt.

A családirtó. Hajdu-Nánáson egy elkéseredett ember agyonlőtte a feleségét s az anyósát: azután önmaga ellen fordította a fegyvert és öngyilkossá lett. A gyilkos: Laskai Lajos gazdaember, a ki már régóta rossz viszonyban volt az övével. Különösen az anyósára haragudott, a ki arra bírta a feleségét, hogy elköltözzék tőle. Laskai ismét rá akarta beszélni az asszonyt, hogy térjen vissza hozzá. Eköz-

ben heves szóváltás támadt vő és anyós között, s a perpatvarnak az lett a vége, hogy revolverével agyonlőtte az öregasszonyt, azután feleségére fogta a fegyvert, a ki anyja védelmére sietett s egy lövéssel a hitvesét is leterítette. A lövések zajára s a sikoltozására előrohantak a szomszédok, a kik az őrjöngő embert ártalmatlanná akarták tenni. Laskai nem várta be ezt, hanem homlokára nyomta a revolver csövét és önmagát is agyonlőtte. Holtan bukott le anyósa és felesége véres holtteste mellé. A hármasság gyilkosság óriási izgalmat kelt az egész környéken.

A virágvölgyi plébános ügye. Pozsonyból jön a hire, hogy az ottani katolikus autonóm hitközség közgyűlése 41 szavazattal 13 ellen elhatározta, hogy Havlicsek Vincze virágvölgyi plébános ellen a reá bízott egyházi vagyon elsikkasztása miatt bünyenyítő feljelentést tesz.

A főhercegnő lelőtt kertésze. Mária Terézia főhercegnő bécsi palotájának kertjében az őrt álló magyar katona, Terenczek rálőtt a főhercegnő kertészére, Rerichára, mert az az őrt felhívására nem állt meg, hanem gorombáskodni kezdett. A Mannlicher-puska golyója aztán hamar végzett a szerencsétlen emberrel. Rericha belehalt sebébe és magával vitte azt a titkot, melynek megfejtésén most a katonai hatóság fáradozik: ki volt a hibás abban, hogy a fegyverből kirepült a halálhozó golyó.

A Duna titka. A múlt év októberében történt, hogy Ejury Károly volt pozsonyi városi ügyész neje nyomtalanul eltűnt. Keresték, kutatták, hiába. Minap végre Pozsonyban női holttestet fogtak ki a Duna hullámaiból, mely már annyira fölszlott, hogy teljesen fölismerhetetlen volt. Csakis a ruhafoszványokból és a holttest ujján levő jegygyűrűből tudták megállapítani, hogy a szerencsétlen Ejury Károlyné holtteste, a ki valószínűleg pillanatnyi elmezavarában követte el az öngyilkosságot.

Scharf Móríc él. Ma már legalább negyedszer az a hír járta be a lapokat, hogy Scharf Móríc amsterdami gyémántkőszőrüs s a világhírű tisztaszlári pör korona-tanuja Amsterdamban meghalt. A napokban megjelent a főkapitányságon Scharf József, Móríc apja s elmondta, hogy fia él, egészséges, mint a makk s így a halálhíre kissé korai volt. A halálhírt egy Amsterdamban járt magyar iparossegéd költötte.

Az életunt Lucheni. A királyné gyilkosa a hirhedt Lucheni, szigoru börtönében már annyira ráunt az életre, hogy kétszer követett el öngyilkossági kísérletet.

A katonatiszt vadházassága. Nagy a meglepetés a belga hadseregben. A hadügyminiszter rendeletet boesátott ki, a melyben kijelenti, hogy minden olyan katonatiszt, a ki együtt él egy nővel, a nélkül, hogy házasságra lépett volna vele, elveszti jogát az előléptetésre.

A vetélytárs bosszuja. Bodon István és Szőke József pthrügyi lakosok a falu legszálasabb és legmódosabb legényei voltak. Mindenben vetélytársai voltak egymásnak és így természetes, hogy mind a ketten egy leányba szerettek. A leány választása Szőke Józsefre esett, a ki annak rendje és módja szerint feleségül is vette a leányt. Bodon István nem tudta nézni a fiatal pár boldogságát és elhatározta, hogy bosszút áll szerencsés vetélytársán. A minap belopódzott éjnek idején Szőke istállójába és ott mélyen alvó ellenfelét agyonszurta. A gyilkos aztán eldobta a kést és megszökött. A esendőrségnek azonban sikerült elfognia.

Leczke a tolnai sváboknak. Megirtuk, hogy a tolnai svábok milyen botrányos tüntetést rendeztek nagypénteken a templomban a magyar istentisztelet alatt. E község szomszédságában van egy másik kis sváb község: Majos, melynek lakossága megbotráncozott a szomszédos rokonnemzetség viselkedésén és elhatározta, hogy megbékíti a magyarságot. A majosi dalos egyesület eddig csak német dalokat énekelt, de a tolnai eset után Nagy Vinceze tanító kezdesére felvette műsorába a magyar nótát is és el is énekelte vasárnap délután. A meghívott vendégek szívből fakadó, lelkes üdvözlésben résztesítették a majosi dalosokat, kik most kettőzött buzgósággal magyarosodnak és magyarositanak. Hasonló örvendetes hírek érkeznek Apar és Gráboez tolna-megyei községekből is, melyeknek tanítótestülete elhatározta, hogy ezentul magyar nyelven vizsgáztatja a tanulókat s azokat, kik a magyar nyelvben kitüntetik magukat, külön is megjutalmazzák.

Gyilkos vadorzó. Kassai levelezőnk írja: Jakly Gyula aldebrői lakos ismert orvvadász ápril 29-én a vécsi szőlők között találkozott Keesmár János esőszszel, ki Jaklyt igazolásra szólította fel. Jakly a helyett lekapta válláról fegyverét és a esőszzt agyonlőtte. A gyilkos vadorzót elfogták.

Meggyilkolt paraszt nábob. Nagyváradról írja tudósítónk: Oláh-Apáti községben a mult héten meggyilkolták Mócz Tógyert, a ki dussgazdag ember hírében állott a vidéken. Mócz Tógyer fuvaros volt s bár rengeteg vagyont gyűjtött össze, az életmódja egyszerű, paraszti maradt. Sőt annyira vitte a dolgot, hogyha az idő megengedte, a mezőn hált, mint annak idején, a mikor még két rossz gebével tüzfát szállítgatott Nagyváradra. Minap is nyakába kerítette a subáját s lovait kiesapta a községi legelőre, ő maga pedig egy emelkedettebb helyre lefeküdt aludni az ut mellé. Itt lelték minap reggel az arra járó emberek subájába beburkolózva, összehuzott lábakkal, fekvő állapotban — halva. Gyilkosa, mert nyilvánvaló, hogy gyilkosság áldozata, a fülébe lőtt revolverrel. A boncsolás alkalmával a golyót meg is találták. A gyilkos éjjel az alvó ember mellé lopódzott és egész közelből lőtte agyon. A tettest ez ideig még nem sikerült felfedezni mivel a nyomravezető jelek teljesen hiányzanak. Valószínűnek tartják, hogy a gyilkosság bosszu műve, mert rablást sem az áldozatnál, sem annak lakásán nem sikerült megállapítani.

Stélus. Hogy a magyar virtus még nem halt ki, ezt látjuk egy vidéki lapból, a melyben valaki nyíltan válaszol dr K. A. „*hazátlan esavargónak*“. A válasz így kezdődik:

— Nem én, hanem ön kezdte a szurka-piszkálódást. Ugy látszik, egy idő óta nem fér a bőrében, hetvenkedik, mint koszos malacz a garasos kötélen, de a mellett épügy, mint a kerge-birka nem vigyáz arra, hogy a kötél nyakára ne szoruljon, a mire különben már régen rászolgált.

A válasz elmondja a boldogtalan ezimzettől, hogy szemtelenül hazudik, buta volt mindig, mint a barom, önhitt és elbizakodott. A kéthasábos válasz azzal végződik, hogy: Folytatása következik.

Öngyilkos tanító. Szapáry-Liget állami iskolájának igazgató-tanítója, Katona Ferencz, boldogtalan családi élete miatt főbe lőtte magát s nyomban meghalt.

Letartóztatott pénzhamisítók. Nagybeeskerekéről jelentik, hogy az ottani rendőrség letartóztatott egy pénzhamisító bandát, a melynek hét „működő tagja“ volt. A rendőrség a pénzhamisításról eddig a következőket derítette ki: Mayer Ádám temesmegyei tolvádai lakos 4 év előtt vásárolt Verseczen 220 frtért egy ólomból készült koronaprést. Boldogulni azonban nem tudott vele, amíg segítségére nem jött Singer Dominik Giládról s megmagyarázta, hogy a készített forintok azért rosszak, mivel a szélükön nem látni a „Viribus unitis“-t. Legközelebb próbaképpen csináltak hetven darab forintost egy új gépen. Gyártottak azonkívül több 20 fillérest és koronát is. Mayer most már gyakran átment Giládra, bűntársai pedig Tolvádiára s üzték szakadatlanul a mesteriséget. A hamis pénzeket igen egyszerű módon készítették. Két ólomlap közé raktak egy ezüstforintot s azt nehéz súlylyal addig ütötték, a mig a lenyomata tisztán kivehető volt. Erre ön és ólomkeveréket öntöttek belé egy keskeny esatornán keresztül s azután legfőljebb esiszoltak még a kikerült pénzen, ha szálkás maradt. A letartóztatottakat már beszállították az ügyészség börtönébe.

Kolerin Szabolcsban. Nyiregyháza mellett Tiszalökön egy Szoka Antal nevű galicziai munkás kolerin-tünetek közt meghalt. A megyei főorvos a boncsolás megejtésére Tiszalökre utazott.

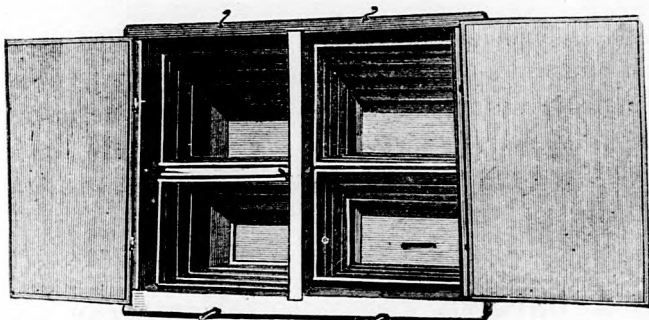
ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.	
Szőcséplők	Pontos czim: ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR részvénytársulat BUDAPESTEN.
	Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépeket gyártja.
Borpresek	Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni. RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.
Ekék	Szecsavágók Morzsolók
Vetőgépek	

GAZDASÁGI DOLGOK.

Uj és ezélszerű méhkaptár.

Sok méhésznek az a gyengéje — bár jóformán a méhészetnek még elemeivel sines tisztában — hogy a méhészek boldogítására mindig valami újat talál fel, azon biztos meggyőződésben, hogy annál különbet még senki sem volt képes kisütni. A halhatatlanság iránti ösztön leginkább a méhkaptárak körül kísért és igen gyakran akadnak feltalálók, kik a már kipróbált és jónak bizonyult méhkaptárakon olyan újításokat találnak fel, mely többnyire nevetéses színben is tünteti fel őket.

Évek óta a legtekintélyesebb méhészek között gyakori vita tárgyát képezte a legelterjedtebb és méltán legkedveltebb 3-soros orsz. méretű álló méhkaptárnak szűk méztere. Ezen a fiasítási térhez viszonyított szűk mézteren segitendő, kiváló méhészek

Vojdiesek-féle szöktetős méhkaptár.

egy tervezték az orsz. kaptárt átalakítani, hogy az ne 3-soros, hanem 4-soros, vagyis a mérték is 20 keretes legyen, mint a fiasítási tér, hogy hordáshoz a méheknek bőségesen legyen helyük, hová a mézet hordhassák. Miután azonban a 4-soros kaptárok tulajdonságosan magasak s így nehezebben kezelhetők és könnyebben fel is dülnek, nagyobb elterjedésnek nem igen örvendenek.

Az itt bemutatott méhkaptár éppen ezt a kérést oldja meg igen egyszerűen és ezélszerűen olyformán, hogy a méztér nem a fiasítási tér fölött, hanem a fiasítási tér mellett foglal helyet. Kiegészítő részét képezi az u. n. szöktető, melynek alkalmazása által a kezdő méhészek nagy öröme az a ezél van elérve, hogy a méztér egyik vagy másik részéből minden méhszurás nélkül ki lehet szedni a mézes kereteket.

A kaptár feltalálója tapasztalt méhész. Neve Vojdiesek Pál, ki már 18 év óta nagy előszeretettel és szép eredménnyel foglalkozik a méhészetrel.

A Vojdiesek-féle kaptárnak kezelése a következő: Közvetlen főhordás előtt a méztér egyik felét, mely választó deszkával van a méztér másik felétől elkülönítve, berendezzük, illetve a szükséges lépés és

födött fiasításos keretekkel ellátjuk. Ha — mondjuk — a felső méztér már ilyenképpen berendeztük, akkor a téli elzárót levéve, a nyéllal ellátott fordítót úgy fordítjuk, hogy a méhek a felső méztérbe mehessenek. A méheket nyugodtan hagyjuk dolgozni mindaddig, míg meg nem hordották mézzel a méztér. Ennek bekövetkeztével fenti módon az alsó méztér rendezzük be és a szöktető fordítóját lassan átfordítjuk, mikor is a méhek az alsó méztérbe szabadon járhatnak, míg a felső méztérből a szöktetőn alkalmazott ruganyos szőrök a méheket kiengedik, de vissza már nem eresztik. A nélkül, hogy a méhek meg lettek volna zavarva, 12—15 óra lefolyása alatt a felső méztérből a méhek — miután kijáró méhek — mind kivonulnak és az alsó méztérbe hordanak, mintha semmi sem történt volna. Másnap a felső méztérből a mézes kereteket minden méhsöprés nélkül kiszedhetjük.

Hasonlóképp járunk el az alsó mézterrel, ha látjuk, hogy a méhek az alsó mézteret is tele hordották mézzel.

Ezen egyszerű szerkezetű, ezélszerű és könnyen kezelhető méhkaptárt méhészkedő olvasóink figyelmébe ajánljuk. A kaptár megrendelhető Komáromban Joó István kereskedelmi méhtelepéből. Ára teljesen felszerelve 5 frt 50 kr.

A csalamádéről.

Irta: Christélyi Béla.

Legfőbb ideje már a takarmány elvetéséről gondoskodni, bár annyi, a mennyi zabos bükkönyünket már esirájában érte az áprilisi eső, a herések meg vannak fogasolva, szépen zöldülnek is; hanem hát ha így végignézzünk földjeinken, bizony-bizony látni fogjuk, hogy annyi takarmánynemüről még nem gondoskodtunk, a mennyi számításunk szerint állatainknak elegendő volna nemcsak a jövő télen, hanem hogy azokat egész nyáron át is zöld takarmánnyal etethessük.

Mit fogunk tehát tenni? Nagyon egyszerű a felelet: csalamádét vetünk. A csalamádéban olyan áldásos takarmánynemüt birunk, a melyekre joggal mondhatjuk, hogy vele semmi más takarmánynövény sem vetekedhetik, persze a maga helyén.

Mint tudjuk, a csalamádé nem egyéb, mint igen sűrűn vetett tengeri (kukoricza), melyet még zöld korában lekaszálnak. Tudjuk azt is, hogy a tengeri szára, levele és csutája nyers korában igen édes, vagyis sok ezukornemű anyagot tartalmaz, hogy levélzete igen bő s így elképzelhetjük, milyen jó takarmány van ebből, ha úgy zöldiben, ezimerhányáskor darabonként lekaszálnak és marháink elé tesszük; nincs az a jó széna, a melyik vele vetekedhetnék.

A vetés ideje akkor következik be, mikor a kései fagyoktól már nem kell tartanunk, vagyis április második felében, hidegebb talajon, vagy zor

dabb égalj alatt május elején, mert a tengeri a hideg idő iránt érzékeny lévén, ha a földbe előbb is elteszszük, a mag nem fog csirázni és vagy elrotthat, vagy a férgek elrágják, sőt ha a hideg csirában érte, a vetés részben-egészben el is fagyhat. Szórvavetésre kell magyar holdankint 80—100 liter vetőmag, soros vetésre pedig 60—80 liter kell.

A soros vetést éppen olyan sűrűn szokás eszközölni, mint a gabonát vetjük; vannak azonban, a kik egészen ritkán is vetik 30—40 cm. széles sorokban, azon célból, hogy a esalamádét megkapálhassák.

Kétségkívül sokkal jobb a esalamádéra nézve, ha azt megkapálhatjuk, ezáltal nemesak hogy a tábla elgyomosodását megakadályozzuk, hanem a növény fejlődését is igen nagy mérvben előmozdítjuk. A ki tehát teheti, nagyon okosan eselekszik, ha esalamádéját megkapálja.

A talajban a esalamádé legkevésbé sem változós, agyagos földben éppen úgy megterem, mint a homokon; a fő az, hogy a talaj jó erőben legyen. Ezért a legtöbb esetben frissen trágyázott földben vetik el, a mit a esalamádé bőségesen meghálál nemesak, hanem maga után az őszi gabonának kitűnő helyet is hagy hátra. Általában ha nincs elég jó arravaló talajunk, akkor inkább ne is vessünk esalamádét, mert sovány talajban ez nem „fizet”.

Hogy milyen fajta tengerimagot vegyünk esalamádénak, az szintén több körülménytől függ. A hosszabb száru tengeri fejlődéséhez több vizet kívánván, az ilyen tengeri vetése nedvesebb vidékeken lesz indokolt, viszont az alacsony száru tengerifajta a szárazabb viszonyok között fogja magát kifizetni, azért is, mert fejlődése rövidebb lévén, a nedvesség hiánnyal könnyebben fog megbirkózni.

Igen ezélszerű a esalamádé közé Viktória-borsót vetni, mert ezzel a esalamádé minőségét nagyon javítjuk.

A esalamádé vetését legezélszerűbb szakaszokban eszközölni, vagyis úgy, hogy azt nem egyszerre vetjük el, hanem részenként olyan területen, a milyennek termése bizonyos idő alatt állatainkkal zölden feleltethető, azaz míg a esalamádé el nem vénül. Ha például felveszszük, hogy közepes termés mellett magyar holdankint 180 métermázsza esalamádénk terem és ha van 10 darab olyan szarvasmarhánk, melyekkel azt fel akarjuk etetni; végül számításba véve, hogy egy számos állatnak naponként 50 kilogramm esalamádét adunk (ez a rendes adag), tehát tíz állatnak naponként 5 métermázsát, akkor ez az egy magyar holdon termelt esalamádé állatjaink részére 36 napra lesz elegendő, egy félhold pedig 18 napra.

Ha tehát mondjuk április legvégén eszközöljük az első félhold vetését, ez majd július hó elején jön kasza alá s eltart 18 napig; hogy tehát ennek elfogyasztása után ismét friss esalamádénk legyen, az első vetés után 18 nap múlva, vagyis május második felében vetjük el a másik félholdat s a szerint,

a mennyi erre való földünk van s a meddig akarunk esalamádét állatainkkal etetni, folytonosan 18 napi időközökben fogunk egy szakaszt, vagyis félholdat elvetni; megjegyzem azonban, hogy az utolsó szakasz vetése a gabonatarodáson túl ne érjen, mert ezen időn túl vetett esalamádéből már alig várhatunk valami kis termést.

A esalamádé termése magyar holdankint 150—300 métermázsza között szokott váltakozni zölden, sőt ezen szám igen kedvező körülmények között gyakran 400 ra is felrughat.

Ha ilyen kedvezően üt be a termés, úgy az előre kiszámított időszak alatt nem tudjuk a esalamádét mind feleltetni állatainkkal s nehogy az elvénuelve elromoljon, arra kell gondolnunk, hogy abból állataink részére valamit télire is eltegyünk.

A esalamádé télire való eltevésének több módja van. Először is eltehetjük azt mint szénát, ha lekaszáljuk s annak rendje-módja szerint megszáritjuk; másodsor ha zöldiben levágjuk és félig nyersen földalatti vermekben bepáczoljuk vagy megsavanyítjuk; harmadsor pedig ha az így zölden lekaszált esalamádét fonnyadtan, nyersen kazalba hordjuk össze s a föld felett elfojtjuk, mely eljárást zombolyázásnak, vagy édes erjesztésnek nevezzük.

Hogy miként történik ezek mindegyike, arról majd, ha Isten éltet bennünket, annak idején értekezünk.

A baromfi korának felismerése.

A baromfi korának felismerésére különféle jelek vannak. Az idősebb tyukot és kakast meg lehet ismerni arról, hogy a sarkantyuja kemény és hosszú, a lábakon a pikkelyek durvák, a csőr alsó része kemény és nem hajlik, a taraj vastag és érdes, míg a fiatal baromfinál a sarkantyú még nincs kifejlődve, a lábszáron a pikkelyek fényesek és simák és üde színűek, a körmök finomak és élesek, a czomb puhább, a taraj vékonyabb és simább.

A vén pulykáknál a lábakon durvábbak a pikkelyek, a talpukon keményedések vannak és tarajuk kifejlődött és a fejről lelóg, míg a fiatalabb pulykáknál ezek nem fordulnak elő.

A vén ludaknak durva lábaik vannak, vastag, erős, nem hajló csőrük, durvább tollaik és vastagabb bőrük, míg a fiatalabb libákat arról lehet megismerni, hogy bőrük a szárnyuk alatt és a szárny hegyén igen finom.

A vén kacák ugyanolyanok mint a vén libák, a fiatal kacánál ellenben a csőr a fej szélességéhez arányítva sokkal hosszabb mint az idősnél.

Az idősebb galambok lábai vörösösek, míg a fiatalabbaké halványak, azonkívül simák; az egészen fiatal galamboknál a tollak között elszorva még sárga pelyheket is találni.

A legyező-festő,

* MULATTATÓ. *

NÉPDALOK.

*Bort ide, bort! Koresmárosné, szomjazom!
Ég a szívem, csak a borral olthatom.
Ha kívánsi, hogy miért ég a keblem,
Nézze ki a két szememből a lelke...*

*Megláthatja mint tükörből a képét,
Ki szívemnek, hejh! sohase hagy békét.
Nézze, nézze! és ha ismer magára
Takarjon be két lihom karjába...*

*Hej! Csaplárné, ne nézzen a szemembe.
Istenucsese, megzavar az eszembe!
Nem vagyok én pinezéstől se részeg,
Megihatnám a Tiszát is,
Ha bor lenne, a saráig —
Ha nem nézek szemébe...*

*Csaplárosné, a tüzére vigyázzon:
Hogy felém még hamvába se szikrázzon.
Az én szívem puskaporral van töltve:
Ha fellobban, égbe megyünk,
Mindaketten odaveszünk,
Sohse jövünk a földre...*

Petrus Jenő.

Mindent kérhet...

*Mindent kérhet, csak egyet nem!
Mindent adok, csak egyet nem!
Azt az egyet nem adhatom,
Mert már a rózsámnál vagyok.
Cserébe, cserébe, cserébe van adva,
A szíve, a szíve zálogul van hagyva.*

*Mindent mondhat, csak egyet nem!
Mindent hiszek, csak egyet nem!
Ugy sem hiszem soha róla,
Hogy a szíve hűtlen volna!
Hiába, hiába, hiába jár értem!
A szívét, a szívét régen elcséréltem!*

Menjünk innen rózsám...

*Menjünk innen rózsám, menjünk el,
Minden felkelhetőt vigyünk el.
Ez a rongyos világ megunt itt,
— Csak a bubánatot hagyjuk itt.*

*A rózsámmal mentem messzire,
Nem gondoltam vissza senkire.
Elmaradtak uton, utfele,
— Csak a bubánatom jött velem.*

Péterfi Tamás.

APÁK BÜNE.

— REGÉNY. —

(Folytatás.)

Irtá: **Buday Barna.**

(19)

„Köszönöm neked, hogy ezt a kérdést őszintén felvetted. Csakugyan lehetnek egyesek, a kik félreértik az én sűrű látogatásaimat s erre nem lehet azt mondani, hogy „aljas, a ki rosszra gondol“. Ettől a bökötől meg akarom kimélni tisztelt házad egyes látogatóit. Én tehát okszerűnek tartom beszüntetni a látogatásaimat. Azonban felhívom a te érzékeny figyelmedet egy körülményre. Tudomással bírok róla, hogy van egy hitvány ember, aki gyalázatosan visszaélni igyekszik annak a leánynak védtelen helyzetével. Ha véletlenül rájönne az illető kiletére, (nem kell messze keresned), figyelmeztessd őt házad jó hírének érdekében, hogy őrizkedjék a kellesténél jobban érdeklődni a kisasszony „főfájásai“ iránt, s mondd meg az illetőnek, hogy ezek a fogások hitvány emberhez méltóak. Ezzel a figyelmeztetéssel én is tartoztam a barátságunknak.“

Rambolt papa nagyot nyelt, de édeskésen rázogatta meg a Sándor kezeit.

„Köszönöm ezt a szives biztatást. Igen jó töviseid vannak a vetélytársak ellen, — kívánom, hogy a férfiek ellen is beváljanak.“

Sándor ügyet sem vetett erre a megjegyzésre. Margitot kereste fel.

„Nagysád, mi egy ideig nem fogunk találkozni. Minden percemet lefoglalja egy, kegyed által jól ismert ügy. Addig is arra kérem, ha szükségét érzi, forduljon bizalommal hozzám, akár csak a testvérehez.“

„Miért oly jó Ön hozzám?“ Kérdé a leány.

„Önző számításból teszem. Eljöhet az ideje, amikor helyet kérek a kegyed szívében.“

Sándor ennél a megjegyzésnél Ilonkára gondolt. Kedves terve volt neki, ha majd magáévá teszi Ilonkát, kis fészküben helyt ad ennek a szegény teremtsnek is. Ennek a két lénynek a tiszta barátsága boldogító lesz mindnyájukra nézve. Margitot azonban meglepte ez a kérdés.

„Az én szívemben?“ szölt s azután mintegy ijedten, az őszinteség egy gyors rohamának hatása alatt hozzátette: „Kétszeresen boldogtalan volnék, ha tévedésbe ejteném Önt. Az a hely már be van töltve egy reménytelen érzés által.“

„Oh, nem a magam számára kérném azt a helyet“. Majd a nélkül, hogy a leány önkéntelen vallomásával foglalkoznék, folytatta: „Tudna-e szeretni egy leánykát, aki szép és jó mint az angyalok és akinek sorsa közös a magáéval?“

„Ő is annyira boldogtalan?“

„Nem — szölt az ifju két kezét összeszorítva — mert őt végtelenül szeretik.“

A leány zokogásra fakadt, mire Sándor hozzálépve, gyengéden hátrasimitotta homlokáról a haját és mély részvétellel kérdezte:

„Kedves kis Margit, hát csakugyan oly reménytelenek a maga álmai?“

A leány összeszorította az ajkait, aztán elfordulva felelt:

„Igen, mert ha nem is szeretne már mást, én igen messze állok tőle. Oh, nagy bohóság volt rá is gondolnom.“

napokat teljesen bűnpörének szentelte. A Takácsék palotájában kényelmesen berendezett legénylakása volt; ott senkisék háborgatta tanulmányában. Csak a gondolatok, amelyek annak a másik, elhagyott világ emlékének nyomán fakadtak. S feladták neki a kérdést:

Tengerparton.

Majd hirtelen kezét nyújtotta az ifjunak s emnyit szólt:

„Az Isten áldja meg Önt!“

Sándor fölsóhajtott...

Szegény leány! Nem kell már félteni, reménytelen szerelme felvértezte őt minden csalódás ellen.

Sándor ezután visszavonult s a hátralévő rövid

„... Miért vagy te most itt, mikor én távol vagyok tőled?“

„... Miért akarsz megmenteni egy veszendőt, hogy azalatt engemet elveszits?“

„... Mi tart abban vissza téged egy pillanatra is, hogy hozzám jöjj...“

„... Hogy apám gyilkosa volt tiednek?“

„... Hisz az én lelkem nem is sejtí a bünt.“

„... És te hiszed azt, hogy az a bűn, mint valamely fertőző betegség, beszennyezte az én véretem is? Hogy én már úgy születtem a bölesőben, kítaszítva a kárhozatnak. Hogy az apádnak egy pillanatnyi tévedése átkozottá tesz egész nemzedéket?”

„... Nem, te érzed azt, hogy az igazságtalanságnak ebből a szörnyű eszméjéből az Isten nem alkothatott ítéletet!”

„... Vagy az tart vissza tőlem, hogy mit mondana a világ? A gyengéknek ez a szalmaszála elég erős korlát volna köztem s a te szenvedélyes, nagy lelked között? Oh, ezt nem hiszem.”

„... Mi a neve tehát annak a keresztgerendának, a mely utad előtt fekszik?...“

Sándor egy sóhajjal felelt meg, ezekre a lelkében feltámadt tépelődésekre:

„Anyám!”

Oh nagy mestergerenda volt az az édes anya, az a minden gondolatában érte élő jó anya, ki egymaga többet jelentett előtte az élők egész világánál.

Ellenkezésbe jutni a társadalommal, dacolni az uralkodó felfogás erejével: mily könnyen megoldható ez a feladat; elnézek a világ feje fölött, a tieidbe nézek egyedül édesem és boldog leszek, bármit beszéljenek is az emberek és mosolyogni fogok szörnyűködésük fölött. Harez nem az az igazi, amit az ember a világ ellen visel, hanem a melybe azon egyetlen ellen keveri szenvedélye, a kit szeret.

Sándor és anyja mindeddig kerülték ezt a nehéz kérdést, mert ösztönszerűleg érezték, hogy az egy áthíthatatlan örvényt fog megnyitni közöttük. Tehát várták a tanácsot az időtől.

Sándor most már belátott anyjának gondolatvilágába; a ki felesébbítatja fiát büvkörébe egykori eszményképének, de úgy, hogy ez anyja vezető kezeit észre ne vegye. Bele bonyolítja egy bünpör szövevényeibe, hadd lássa, mint itéli el az irtózat moraja nemcsak a gyilkost, hanem ivadékait is; mint borzadnak az emberek említésére is annak a fekélyes testnek, a melyhez a vérontás szörnyű vádjá tapad. Nehéz próbára tevése volt ez az ifju szerelmének. De Sándor éppen ezért ment bele ebbe a tűzpróbába.

Az anya azt az eredményt várta ettől, hogy Sándor megdöbbenve tervének várható következményeitől, lemond, vagy szívében új érzések ütnek tanyát.

Sándor pedig azt az eredményt várta, hogy ezen a tűzpróbán keresztül esve, bebizonyítja, hogy érzelmei állhatatosak maradtak, s boldogságához csak egy ut vezet, az anya nem fog többé akadályt gördíteni ezen ut elé. Mert Sándor is lehetetlennek tartotta, hogy feleségévé tegye azt a leányt, akit anyja vérváddal illet. Mig tehát szívében ki nem engesztelődik s a szeretet le nem győzi a régi, keserű emléket, addig leküzdhetlen akadály áll közte s a leány között. Küzdenie kellett az előítéletnek egy szörnye ellen, melyről nem tudta, hol lehet megragadni, hogyan lehet megsemmisíteni s mely maga a hazugság. De hiába, azért mindenki job-

ban hisz ennek a sátánnak, mint annak a lelkébe oltott igazságnak, hogy az apák bűnének a sulya a gyermekekre nem nehezédhetik.

„*A te apád sikkasztó!*“

Rövid napokkal a végtárgyalás előtt, a kora délelőtti órákban két látogató zavarta meg Sándor magányát. Az egyikben Turesányi barátunkra ismerünk, a másikban az alanyi költészet hiv bajnokát, Harmat Zoltánt van szerencsénk tisztelhetni.

A két gavallér öltözete elárulta, hogy zajos éjszakaij volt s arczuk gyürödöttsége és rendetlensége azt sem rejté el, hogy a viharos éjszaka után egy kis csapadék is következett a reggeli órákban.

Turesányi egyenesen ezzel üdvözölte.

„Nem láttad még ma Joób Elemért?“

„De igen kora reggel volt itt, egyenesen a bárlól jövet s elment a gőzfürdőbe.“

Erre Turesányi kikottyantotta.

„Hát megugrott ám az Elemér papája.“

A poeta kezével egy eltávolító mozdulatot tett, azután füttyölt, evvel jelezvén, hogy a szóban forgó megugrás vonaton követetett el.

Sándor izgatottan ugrott fel.

„Mit akartok ezzel mondani?“

„Hát csak annyit, hogy az öreg kiszedegetett az x... i pénztárából vagy százezer forintot, aztán ködelőttem, köd utánam, úgy eltűnt, hogy most bottal verhetik a lába nyomát.“

Sándor megkapta Turesányi karjait.

„Fiu nem vagy-e berugva! Sikkasztást követett el az Elemér atyja?“

(Folyt. köv.)

Képeinkhez.

A legyező-festő. A legyező-festés újabban minálunk is kedvencz szórakozás. A legyező-festés abban áll, hogy a legyező fájára vagy vásznára színes virágokat, rózsákat, tulipánokat stb. festenek. Francia- és Angolországban főként a főrangu osztály foglalkozott előszeretettel a legyezőfestéssel s ez lassankint átterjedt hozzánk is. Ugy mondják, hogy egy egy régiebb festett legyező, melynek színes virágai valamely híres urasszony ecsetje alól kerültek ki, mesés kincseket ér meg. Mai szép képünk szintén egy ily legyező-festő hölgyet ábrázol munkája közben.

Tengerparton. Most már elkövetkezik a jobb módúak szórakozása: a fürdőzés. A forró meleg napok beálltával fürdőbe megy, a ki teheti. A tenger melletti fürdőhelyeket, üdülőhelyeket örömmel keresik fel a társadalom jobbmódu elemei. Az ilyen helyeken aztán van nagy élénkség, forgalom, a mit nem igen tapasztalhat az ember az év más időszakában. A tengerparti séták rendszerint a legszebb szórakozások. A fürdőző közönség félnapig is elcsatangol a tengerparton. Mai képünk is ilyen jelenet ábrázolása. A fiatal hölgy a tengerparton való csatangolásai közben olyan helyhez ér, a hol a tengerbe benyuló

szikladarabon épített pihenő helyről messzi be lehet látni abba a messzi kékségbe. A fiatal asszonyka itt aztán ki is pihen magát, meg el is ábrándozgat órahosszat.

Koczkarejtvény.

Vida Kálmán-tól.

a	a	[a	á
á	á	d	m
m	k	k	k
r	r	o	d

Ezen koczkákban akként helyezendők el a betűk, hogy a vízszintes és függőleges vonalaiban az

1. sor. Egy mindenki által ismert nevet.
2. sor. Élelmiszert jelent.
3. sor. Ugrálhattál át már ilyen.
4. sor. Erdőben láthatsz eleget.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő május 13.

Lapunk 17. számában közölt betűtalány megfejtése:

„Mutatványszám”.

Helyesen fejtették meg: Székely Róza, Szabó Piroska, özv. Benedek Sándorné, Gombkötő Margit, Nikodem Vilma, Bodnár Nándor, Bodnár Imre, Kormos Ferencz, Nagy Elek, Gombkötő N. János, Kazda Venczel, Szőke Sándor, Vida Kálmán, Bartosik Bertalan, Faragó Károly, Ollá József, Vadas István, Együd József.

A sorshuzásnál Nagy Elek ur (Orosháza) neve jött ki elsőnek, kinek kitűzött jutalomdíj gyanánt Bársony István a „Kálmán-leány” című beszély-kötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Toth Károly urnak. Kanczájának valószínűleg azért nincs elég teje, mert mint írja tulkövér. Fogja őt kissé soványabb kosztra s különösen ne adjon neki lisztes magvakat nagy mennyiségben, a teje valószínűleg meg fog jönni. Ha a kancza teje meg nem szaporodnék, akkor nem marad más hátra, mint a csikót tehéntejjel itatni, de tegyen a tejbe naponként két tojást. Törje föl a tojást és úgy keverje a tejbe, de ne egyszerre mind a kettőt, hanem az egyiket reggel, a másikat este. Négyhetes korában a tehéntejbe egy kis bablisztet is keverhet. De ezt se sokat, naponként két-három porcióra elosztva vagy egynegyed kilót. Ez bizony drága nevelés, de a csikó gyarapodni fog és ez a fő. A másik kancza elvetelésének okát innét meg nem mondhatjuk, de az baj, hogy dolgoztatta. A kanczát mindig gyenge munkában kell tartani. Talán meghűtötte magát. Bár a kancza most elvetelt, ha sárlík, bátran befedeztetheti, ha vigyáz rá nem kell félni, hogy ismét elvetél. A jó kanczának minden évben kell csikót hoznia. — Szabó Lajos urnak. A kölcsönös biztosító szövetkezetnél bátran biztosíthatnak. Ne higgyenek a szédelgő utazó ügynököknek. A szövetkezet is csak úgy lesz igazán erős, ha mindnyájan pártoljuk. A szövetkezet élén álló tekintélyes urak biztosítják, hogyha kárunk lesz, meg lesz térítve. — Léb Bernát urnak. A Gizella kiházasítási együletet nem ismerjük. Mindenesetre feltűnő az ügynökök tolkodása és ezért

óvatosak legyenek, ne menjenek lépre. Azt hisszük, nemsokára alkalmunk lesz egy népbiztosító szövetkezetet ajánlani, ha megalakul. Ebben valóban előnyösen lesznek az említett biztosítások megköthetők. Erre vonatkozik mai czikkünk is.

K. T. urnak. Ha a bíróval elégedetlenek s alapos okuk van az elégedetlenkedésre, úgy tegyenek jelentést a főszolgabírónál, a ki fegyelmi vizsgálatot rendelhet el, melynek eredményéhez képest a bíró állásától elmozdítható. — B. F. urnak, *Drogorce*. A kutyaadó nem állami adó, ezt a vármegyei törvényhatóság veti ki, a mihez a vármegyének épp oly joguk van Szlavóniában, mint Magyarországon. A kutyaadót tehát — ha kivetik — ott is meg kell fizetni. — V. K. urnak. Köszönjük a küldött dolgokat, s fel is fogjuk használni.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, május h 5 6 á r.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg *tiszaviléki* 8.75 frttól 9.50 frtig, *pestvidéki* 8.95 frttól 9.45 frtig *fehértmegyei* 8.70 frttól 9.50 frtig, *bácskai* 8.60 frttól 8.95 frtig *bánsági* 8.50 frttól 9.15 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.40 frttól 7.20 frtig.

Árpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 5.80 forinttól 6.30 frtig *égetni való* 62—64 kg. 6.30 frttól 6.50 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg 6.80 frttól 7.20 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.75 frttól 6.20 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.30 frttól 4.55 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	15.00	14.50	14.60	13.50	12.90	12.20	11.40	9.80	5.40

Buzakorpa, finom 4.50-4.60, durva 4.70—4.50 frtzsákkal együtt

Egyéb magvak: *mák* 30—32 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.50—6.80 frt, *apró* 7—7.20 frt, *tarka* 6—6.40 frt, *lencse* 12—18 frt. *borsó* héjas 12.00—16.00 forint, *köles* 4.00—4.10 frt, *kendermag* 11.50—12.00 frt, *repeze* 11.25—11.75 frt. *lőhere* 42—52 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Régi széna* 2.20—3.30 frt, *muhar* 3.10—3.50 forint, *zsupszalma* 1.60—1.90 frt, *alomszalma* 1.20—1.50 frt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörér* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 275—295 frtig; *gyenge minőségűért* 210—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű.* mm.-ként élősúlyban 29—32 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középminőségű* 24—29 frtig. *Fejős tehén, magyarfajt* 20—31 forintig, *tarka* 24—28 frtig mmként. *Élő borju* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 32—44 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 54—58 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 18.00—21.00 frt, *feljavított juh* 20—21 frt, *kiverő juh* 16.00—18.00 frt, *kecske* 13—15 frt.

Sertésvásár. (Köbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4%, és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—280 kgr. nehéz sertésért 50—51 frt., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 49—50 frt. — Szalonna 58—62.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyúk páronként 1.20—1.60, *csirke* 0.60—1.20 *kappan* 2.60—3.00 frtig, *pulyka* 4.20—6.30 frtig.

Tojás. 1 láda 26.00—27.00 frtig *meszes* 00—00 frtig, *teatojás* 100 drb 2.00—2.20.

Tejtermékek. Teavaj 2 frt, *főzővaj* 80 kr., *turó* 12 kr. kgr.-kint.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 2.00—4.00, 1 mmázsa 1.60—3.00, *Petrezselyem* 100 kötés 2.00—4.00, 1 mmázsa 1.60—4.00, *zeller* 100 drb 1.20—2.80, *karalábé* 1.20—1.50, *vöröshagyma* 100 köt. 0.00—0.00, 1 mmázsa 3.50—6.00, *foghagyma* 100 köt. 0.00—0.00, 1 mmázsa 24—28,—, *vörösrépa* 100 drb 1.20—1.80, *fehérrépa*, *fejéskáposzta* 6.0—12.00, *kelkáposzta* 100 darab 1.00—2.00, *vörös káposzta* 6.00—12.00, *fejessaláta* 1.20—2.00, *kötött saláta* 0.00—0.00, *burgonya*, *rózsa*, 1 mmázsa 1.60—2.00, *sárga* 1.80—2.40.

Magyar élelmiszerszállító

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 427

BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 20. sz.

Sertésbizományi üzlet

Sürgönczim: Consum, Budapest. Telefon 25—02.

Sovány és hizott sertések vételét és eladását legelőnyösebb feltételek mellett közvetíti.

Elvállalja **Kőbányai szállásain** a sovány sertések kihiztalását és gondozását.

Közelebb értesítéseket a társaság igazgatósága ad.

Kossuth-Emlék.

Kossuth Lajos élete folyása. 18 szép képpel. Szerkesztette: CLAIR VILMOS. Megrendelhető a „Független Ujság” kiadóhivatalánál:

fűzött péld. 20 kr., kötött péld. 30 kr.
bérmentes küldéssel együtt.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Mindenemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

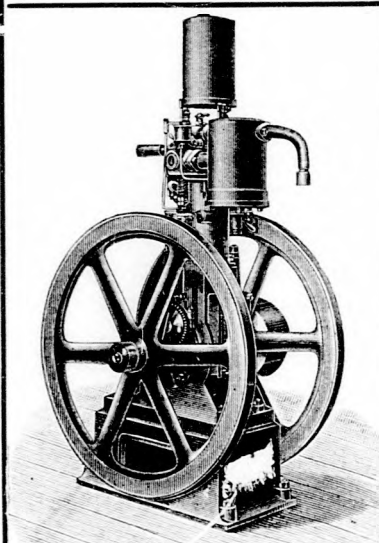
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 469.

petroleum és benzin
lokomobiljaink
(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.
nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

A

„FÜGGETLEN UJSÁG”

kiadóhivatalában

megrendelhető a

Magy. Földmivelők Naptára,

Ara postai küldéssel együtt

35 krajczár.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

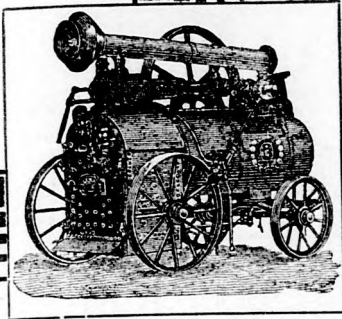
Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltnének.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyára

Budapest, IX., Üllői-út 23/a szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyarában készült **gőzcséplő garnitúrákat**, „Compound“ **lokomobilokat** stb. raktáron tart mindennemű **gazdasági gépet**, földmívelési eszközt, **jól kijavított lokomobilokat** és **cséplőgépeket** különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és malomszerelvények gyártására.

Csereüzletek lokomobilok és cséplőgépekre köttetnek.

Benzin- és petroleum-lokomobilok cséplési czélokra.
Szőlő-permetezők és szénkéneg fecskendők.

„Millennium“ arató- és fűkaszálógépek.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tessék figyelni!

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédelgést és az üzérkedést. És miután a „Szent-Antal“ jegyű kaszámmal, melynek híre bejárta az egész országot, egy kissé a szédelgőknek a körmükre koppantottam, azt mindenféle furfanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent-Antal“ kasza, ezzel szemben kijelentem, hogy Magyarországon sem ügynököt, sem utazót nem tartok és a valódi „Szent-Antal“ kasza csak nálam kapható.

A tisztelt gazdaközönségnek egy nélkülözhetetlen és legtöbbit használt szerszáma a kasza, a jó kasza egy kincs; a rossz kasza egy olyan nyűg, mely nem érdemli meg, hogy kézbe vétessék. Mindenki meg van arról győződve és mégis vakon hisz a czifra nevekkel felavatott kaszákban és magukat éjig magasztaló elárusítóknak. Az egyedüli kasza, mely eddig minden tulajdonosát várakozásán felül kielégítette,

a „Szent-Antal“ ezüst aczél kasza.

Ezen kasza elismerésének egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és esodálatra méltó könnyűségének köszönheti.

Különösen azért felel meg a nép kívánságának, mert a „Szent-Antal“ kaszának erős nyaka, igen vékony pengéje van és egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva: nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez által a kasza hátulja rendszeren lágyul.

Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal“ kaszánál nem jöhet elő, mert ez már ki van kalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva.

A „Szent-Antal“ kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át lehet dolgozni és egyetlen kaszakő fenéssel 120—150 lépésnyire lehet akár a legkeményebb és legsűrűbb hegyi fűben is kaszálni.

Minden darabért jótállást vállalok és meg nem felelőt kicserélem. A „Szent-Antal“ kasza árai:

70	75	80	85	90	95	100	cm. hosszu.
90 kr.	95 kr.	1.— frt	1.10 frt	1.20 frt	1.25 frt	1.30 frt.	

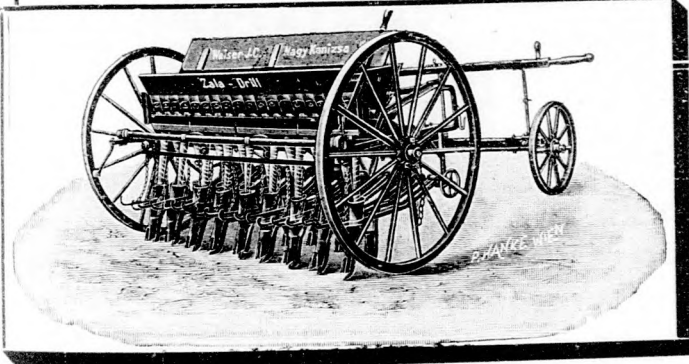
Amergaui kaszakő a legmegfelelőbb. Ára 25 kr., 10 drb 2 frt. — Ezüst aczél kalapáló készülék, álló és kalapács párban ára 85 kr. — „Szent-Antal“ aczél-sarlók darabonként 35 kr., 10 drb 3 frt. 5 darab kasza rendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésnél egy darab ingyen.

Megrendelhető: **SOHR JÓZSEF** úrnál, **Somogy-Szill.**

A „Szent-Antal“ kasza csak akkor valódi, ha a fokán ismert védjegyem és a tábláján nagy olvasható betűkkel ezen fölírat van: „**Sohr Szent-Antal aczél kaszája.**“

Képes árjegyzéket ingyen küldök, mindenki kérjen egy levelezőlapon.

WEISER J. C. gazdasági gépgyár és vasöntőde
NAGY-KANIZSÁN.

Magyarország legjobb sorvetőgépe a

ZALA-DRILL.

KITÜNTETVE: 1897. Kisbéri nemzetközi vetőgépversenyen, első díj: *állami arany érem*. Lévai nemzetközi vetőgépversenyen, első díj nagy üzemre: *arany érem*. 1898. Marosvásárhelyi kiállításon: *első arany díj*. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyen: első díj: *arany érem*.

Ajánlja továbbá: Perfecta, merítő korongos sorvetőgépeit, egytetemes egyes és kétvasu aczélekeit, az egytetemes ekékhez alkalmazható összes szerelvényeket, összes talajmívelő eszközöket, szénagyűjtőket, darálókat, járgányokat, rostákat és egyéb gazdasági gépeket.

A legújabb amerikai „Planet jr“ rendszerű kézi kapáló és töltőgéte ára 10 frt.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legököltebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG)
ezelőtt **PfANHAUSER & Co.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* **BUDAPEST** *
VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
(ROYAL SZÁLLODA)

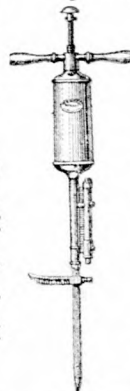
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

V. Vermorel villefranche-i

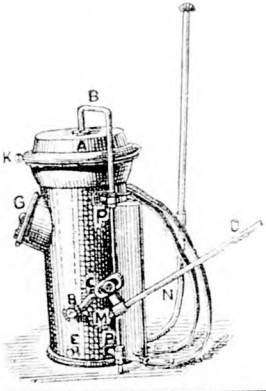
világhírű cég gyártmányai, melyek **kizárólagos** képviselői vagyunk **Magyarországra.**

AUSSIGI

Ia **RÉZGÁLICZ**

jegecsekben, vegytiszta a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a **M. Á. V.** körülbelül **10%** díjkedvezményrel szállítják.

Szuperfoszfát,

kainit, chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammoniak, szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben ajánl a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRÚT 21.

Részletes utasítások kívánatra ingyen és bérmentve.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)